

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ИҚТИСОДИЁТИ 1991 ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ ЯРМИДА

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ҲИСОБ БОШҚАРМАСИННИГ АХБОРОТИ

1991 йилнинг биринчи ярмида вилоятда ижтимоий-сийси ва ижтимоий-иқтисолиди вазнитни барқарорламтиришига қаралтилан чорларни амалга ошириш давом эти.

Жумхурят Президентининг фармонлари, жумхурят Хукуматининг қарорларига мувофиқ ахолининг моддий ахолини яхшилаштириш, пенсионерлар, уруш ва меҳнат ветеранлари, хотин-қизлар, юл болали оналар, талабаларни моддий жижаддан амалда ўзлаб-хувватлаш, шунингдек ахолининг иш билан бандлигини ошириши бўйича аниқ мақсадни кузалб иш олиб борилиди. Ахолига шахсий ердами хўжаликларни ривожлантириш учун юнуслигидан ажратиш, чорва ва озузаларни сотиш давом этмоқда.

Шу билан бирга вилоятни ижтимоий-иқтисолиди ривожланни якунлари қатор тармоқларда ахвол мураккаб бўлиб қолаётганингдан далолат беради. Саноатда шартномалар бўйича етказиб берилмаётган маҳсулот кўпаймоқда, моддий-техник таъминотидаги ҳизничиликлар кескинлаштирилиши. Ишлаб чиқарли потенциални техникия янгилаш суръатлари сусамоқидан. Деҳончончилик саноати комплекси ишлаб чиқаришининг ўтган йилни даражасини таъминлаштириши. Инвестиция соҳасидаги янгилашни таъминлаштириши. Истеъмол бозоридаги ахвол ҳамон утиклиргичча қолмоқда.

1991 йилнинг биринчи ярми якунлари бўйича ҳалик хўжалигидан таркиб топган вазият қўйидагича бўлди (амалдаги нархларда, миллион сўмлик):

1991 йилнинг 1 ярмида	
амалда	1990 йилнинг 1 ярмида
	фона ҳисобида (соилишларда)
Саноат маҳсулоти ҳажми (ишлар, хизматлар)	3892,4 93
Халик истеъмоли моллари ишлаб чиқарли (чакана нархларда)	1346,0 87
Шу жумладан:	
озиқ-овқат маҳсулотлари	754,6 76
алкоголи ичмиллар	77,4 105
нозиқ-овқат маҳсулотлари	514,0 108
улардаги енгил саноат маҳсулотлари	232,4 107
Давлат корхоналари ва ташкилотларидан томонидан ишга туширилган асосий фондорлар (смета ишмати бўйича, 1991 йилнинг 1 январида бўлган нархларда)	230,9 116
Давлат корхоналари ва ташкилотларидан сарғофларни капитал маблагларни (смета ишмати бўйича, 1991 йилнинг 1 январида бўлган нархларда)	341,4 83
Шу жумладан:	
марказлашган корхоналар ва ташкилотларинг инвестиция фондлари маблагларни	158,7 87
Умумий фойдаланишидаги транспорт-да юл ташини (жутаси) —	182,7 80
миллион тона	33,5 98,9
Умумий фойдаланишидаги транспорт-да йўловчили обороти —	2588,1 97,6
Банд бўлган ахоли сони —	650,5 94,6
Шу жумладан:	
жамоат хўжалигидан	647,7 94,5
Ойнага ҳар бир ишни ва хизматнига истеъмол учин ўтчача акратилган маблаглар — сўм	254,5 132,3
Жамоат хўжаликларининг ижтимоий хўжалигидан колхозчилар меҳнатига тұлапчан ўтчача ойнага иш ҳажми — сўм	226 159
СССР Жамгарма барни мушасарларидан ахоли омонатларининг кўпайини ва қимматли юғозларни сотиш	395,8 501
Давлат ва ширкот савдоси жамоат товар обороти	1190,9 91,1
Пулни хизматлар	150,7 121,5*
Маблаг билан таъминлаштириш	237,0 95
* амалдаги нархларда	

МОЛИЯ ВА ПУЛ МУНОСАБАТИ

Биринчи ярим йиллика давлат бюджетининг даромадлари 516,8 миллион сўмни ташкил эти, бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 141,0 миллион сўмни 37,5 физон кўпидир. Бу даромадларнинг 212,4 миллион сўмни жумхурят бюджетидан олинган осудадир. Хараждарлар 420,1 миллион сўмни ташкил эти ёки 1990 йилнинг биринчи ярмидағига нисбатан 33,0 физон кўпиди.

Корхоналар ва фуқаролардан солиқ олишнинг янги тизими вилоят бюджетига кўшимча маблаглар таъминлаштирилди. Олинган фонда учун тұлапчан солиқ 1,3 барабар кўпайдар ширикчи ярим йиллика 66,8 миллион сўмни ташкил эти. Шунингдек ахолидан олиништап солиқлар ҳам кўпайди. Шу давр мобайнида у 1,2 барабар ошиди. Айни вақтда оборот солигидан бюджетта акратилади улущи камаймоқда. У 109 миллион сўмлик камайди.

Ижтимоий-маданий тадбирларни маблаг билан таъминлаштирилган бюджеттаришларни улущи камаймоқда. Бюджет барни хараждарлариниң 69,5 физон ҳалик маорифи, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий тарбия, юл болали ва кам таъминлаштириш оиласидан, таъминлаштириш амалга оширишга сарфланмоқда. Ҳалик хўжалигини маблаг билан таъминлаштириш бюджеттаришларни 12,6 физон сарфланди. Шу ўтган йилнинг биринчи ярмидағига нисбатан 1,7 барабар кўпиди.

Бу йил асосан нархлар ва тарифларнинг ошиши на тижисида фонда олиш кўпайдонда. 1991 йилнинг беш ойнада корхоналар ва ташкилотлар фонда (чиқиш) хўжалик ташкилотлари, давлат сургуларни ва маҳсулот жамийтидан ташкиларни 319,2 миллион сўмни ташкил эти, бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,4 марта кўпиди.

Ҳалик хўжалигига кредит маблагини сарфлан кўпайди.

Шу йилнинг 1 юлига көлиб у 1185,7 миллион сўмни ташкил эти, бу ўтган йилнинг шу санасидагига нисбатан 55,2 миллион сўмлик кўпиди.

Банк ссудалари ва маҳсулотлар учун корхоналар ва ташкилотлар уртасида ўзаро ҳисоб-китоб, хизматлар ва бошча гўловлар бўйича муддати ўтган ҳарса кўпайди. 296,4 миллион сўмни ташкил эти, бу ҳарзини 280,9 миллион сўмни ўзаро ҳисоб-китоблар ҳамда 15,5 миллион сўмни банк ссудалари бўйичади.

1991 йилда ҳалик маорифи, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий таъминот, маданий ходимларининг иш ҳажми ошириши бўйича олинган йилларда амалга оширилиши бошланган тадбирлар давом этишилди.

Бундан ташкиларни Узбекистон ССР Вазирлар Махкамаси томонидан қабул қилинган кўшимча нархлар мушасабати билан шу даврда меҳнатта ҳалик тўлаш дарасини ошириши бўйича бошча тадбирлар рўбога чиқарилди.

Бундан ташкиларни Узбекистон ССР Вазирлар Махкамаси томонидан қабул қилинган кўшимча нархлар мушасабати билан шу даврда меҳнатта ҳалик тўлаш дарасини ошириши бўйича бошча тадбирлар рўбога чиқарилди.

СССР Жамгарма барни мушасасаларидаги ахоли омалатлари 1 июляга келиб 1485,7 миллион сўмни ташкил эти, бу йил бошидагига нисбатан 373,7 миллион сўмни кўпиди. Бундан ташкиларни СССР Жамгарма барнининг сертификатлари 8,7 миллион сўмлик қиссантирилди, хама мажбуриятлари 7,2 миллион сўмлик сотildi.

Биринчи ярим йиллика меҳнат ресурслари 1 миллион ишидан ошиб кетди. Вилоят ҳалик хўжалигига банд бўлган ахоли сони 650,5 минг кишини ташкил эти, бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 37,1 минг киши намайди.

Иқтисолиднинг тармоқлари бўйича ходимлар тақсими тўйидағига бўлди (минг киши):

1 ярим йиллика	
1990 йил	1991 йил
Банд бўлган жами ахоли	687,6 650,5
Иқтисолиднинг ширкат тармоғи	534,7 508,1
Банд бўлган жами ахоли	150,7 139,7
Шу жумладан:	
жамоат хўжаликлари	87,7 80,9
матбуот кооперацияси	27,3 25,8
Моллар ишлаб чиқарли ва хизматлар чиқарли ширкатлар (ўрининчи ҳам ҳисобга киради)	35,6 32,9
Иқтисолиднинг яхса тартибида меҳнат	2,2 2,7
Шу жумладан:	
шахсий меҳнат фаолияти	2,2 2,7

Хўжалик юритишнинг янги шаклларини барпо этиши жараёни давом этмоқда. Ишара муносабатлари янада ривожланди. Ўтган йиринчи ярим йиллика саноатда 37 та ишара корхонаси ишлаб турди, уларда 9 мингдан ортиқ ходим банд бўлиб, 542 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилди. Савдо, умумий овқатланиш, шунингдек ахолига машини ҳизмат курасидан 1542 таҳтада ортиқ корхонаси ишара пурдат асосидан ишлап, улар 218 миллион сўмлик мол (кўрасидан ҳизмат) реализация килилди.

Вилоядта 1 мингтадан ортиқ ширкат ишлаб турди, уларда 32,9 минг киши (ўрининчи ҳам ҳисобга киради) ишлайди. Шу ширкатлarda 205,1 миллион сўмлик маҳсулот (хисобга киради) ишлаб чиқарилди.

Ҳўжалик юритишнинг янги шаклларини барпо этиши жараёни давом этмоқда. Ишара муносабатлари янада ривожланди. Ўтган йиринчи ярим йиллика саноатда 37 та ишара корхонаси ишлаб турди, уларда 9 мингдан ортиқ ходим банд бўлиб, 542 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилди. Савдо, умумий овқатланиш, шунингдек ахолига машини ҳизмат курасидан 1542 таҳтада ортиқ корхонаси ишара пурдат асосидан ишлап, улар 218 миллион сўмлик мол (кўрасидан ҳизмат) реализация килилди.

Вилоядта 1 мингтадан ортиқ ширкат ишлаб турди, уларда 32,9 минг киши (ўрининчи ҳам ҳисобга киради) ишлайди. Шу ширкатлarda 205,1 миллион сўмлик маҳсулот (хисобга киради) ишлаб чиқарилди.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарли (алкоголи ичмиллар ҳам ҳисобга киради) 21,9 минг киши ишлайди. Муҳим озиқ-овқат маҳсулотлари турларини ишлаб чиқарли (кўпайдан ишлаб чиқарилди).

Онеги озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарли (алкоголи ичмиллар ҳам ҳисобга киради) 21,9 минг киши ишлайди.

Биринчи ярим йиллика саноати 1346,1 миллион сўмни (чакана нархларда) ташкил эти, бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 195,8 миллион сўмлик ёки 12,7 физон камайди.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарли (алкоголи ичмиллар ҳам ҳисобга киради) 21,9 минг киши ишлайди.

Муҳим озиқ-овқат маҳсулотлари турларини ишлаб чиқарли (кўпайдан ишлаб чиқарилди).

Биринчи ярим йиллика саноати 1346,1 миллион сўмни (чакана нархларда) ташкил эти, бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 195,8 миллион сўмлик ёки 12,7 физон камайди.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарли (алкоголи ичмиллар ҳам ҳисобга киради) 21,9 минг киши ишлайди.

Муҳим озиқ-овқат маҳсулотлари турларини ишлаб чиқарли (кўпайдан ишлаб чиқарилди).

Биринчи ярим йиллика саноати 1346,1 миллион сўмни (чакана нархларда) ташкил эти, бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 195,8 миллион сўмлик ёки 12,7 физон камайди.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарли (алкоголи ичмиллар ҳам ҳисобга киради) 21,9 минг киши ишлайди.

Муҳим озиқ-овқат маҳсулотлари турларини ишлаб чиқарли (кўпайдан ишлаб чиқарилди).

Биринчи ярим йиллика саноати 1346,1 миллион сўмни (чакана нархларда) ташкил эти, бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 195,8 миллион сўмлик ёки 12,7 физон камайди.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарли (алкоголи ичмиллар ҳам ҳисобга киради) 21,9 минг киши ишлайди.

Муҳим озиқ-овқат маҳсулотлари турларини ишлаб чиқарли (кўпайдан ишлаб чиқарилди).

Бир

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ИҚТИСОДИЁТИ 1991 ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ ЯРМИДА

(Давоми. Бони 2-бетда).

Коммунистик, Урта Чирчик ва Янгиюл ноҳияларidan ташқари барча ноҳиялар хўжаликлари сут етишириши (шартномалар бўйича аҳолидан сотин олинган сут ҳисобада кирмайди) камайтирилар.

Сут ва тухум етишириш ҳақимларининг камайшига оли келган асосий сабаблар сигирлар ва товуқлар маҳсулорларигин камайти, айрим ноҳиялarda эса улар сонини камайши бўлди. Хар бир сигирдан согин олинган ўтчага сут миқдори 1990 йилнинг биринчи ярмидаги 1500 килограмм ўрнига 1459 килограмми, ҳар бир товуқдан олинган ўтчага тухум миқдори 102 дона ўрнига 100 донани ташкил эти.

Жамоат хўжаликлари, давлат хўжаликлари ва хўжаликларо корхоналарда: чорва ва парранда сони камайди, буни қўйидаги жадвалдан кўриш мумкин:

(1 юнгача, минг бош).

	1990 йил	1991 йил	1990 йилда нисбатан	1991 йилда нисбатан
Корамол	179.3	167.5	93.3	
Шу жумладан, сигирлар	55.8	53.5	96.0	
Чўчалар	169.8	138.2	81.4	
Кўй ва эчкilar	314.3	328.7	105.0	
Барча турдаги паррандалар	6116.4	5591.0	91.4	
Бекобод ва Паркент ноҳияларidan ташқари барча ноҳияларда қорамоллар сони, Оқкургон, Оҳангарон, Бўка, Оржоникидзе, Пискент ва Урта Чирчик ноҳияларida сут ҳисобада кўй ва эчкilar, барча ноҳиялarda чўчалар, Оқкургон, Бекобод, Паркент, Пискент, Урта Чирчик ва Янгиюл ноҳияларidan ташқари барча ноҳияларда сигирлар сони камайди.				

Чорвачилик маҳсулотлari етиширишининг умуман камайши оқибатida уларни ҳарид қилиш ҳажмлari ҳам қисқарди, буни қўйидаги маълумотлардан билиш мумкин:

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ КОТИБИЯТИНИНГ БАЕНОТИ

(Давоми. Бони 1-бетда). КПСС янгилини таҳсиладан оғизидан ташқарида барча ноҳиялардан оғизидан ташқарди.

Кейини йиллarda ижтимоий турмушимизда мұхим ижтимоий санкхиялар асос солинди, тоталитар ўтмаси саркитларини бартараф этиш учун шарт-шароити вујудга келтирилди. Бирок йилниң көлган маҳмомларининг миёналари кенглиги, уларни ҳал этишида йўл кўйилган янгилишилар жамияти ва давлатни чукур таңлика солиб кўйди. Шундай бўлсада, биз тангликини фарқи конституцияни йўл билан бартараф этиш керак, деб ҳисобланни.

КПСС Марказий Комитетинин котибияти авторитар режимни ўрнатиш, гайриконституцияни тузиш, куч ишларига уриниш учун муваққат фавқулодда вакоатлардан фойдаланишга йўл кўйиб бўлмайди, деб ҳисобланни.

Биз вуқудга келган аҳволни ССР Олий Кенгаши, заруратга қараб esa-халқ депутатларининг съездидарҳо кўриш чиҳни тарадордомиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИН ГУММАСИДАНИНГ КОТИБИЯТИ

Биз албатта, КПСС Марказий Комитети Бош котибиятини тарадордомиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ КОТИБИЯТИ

КПСС Марказий Комитети котибиятини тарадордомиз.

